

کمیته مستندسازی

بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحدهای مجری:

استان: مدیر کل

شهرستان، منطقه، ---

واحدهای آموزشی: ---

هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی

کد: ۹/۱۴۰/۰۱/۱/۱۲۷ ص

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان ...

با سلام و احترام

ضمن آرزوی سلامت و توفیق روزافزون، به آگاهی می‌رساند؛ قرارگاه اجرایی سازی سند تحول بنیادین در راستای اجرای سند تحول بنیادین طرح‌هایی را پیگیری می‌کند که یکی از آن‌ها ایجاد بانک جامع ایده‌ها و تجربیات تحول آفرین در سطح مدرسه است، به نحوی که تمام معلمان و مدیران مدارس به این بانک دسترسی داشته باشند تا منبع الهام‌گیری در فعالیت‌های نوآورانه عموم مدارس باشد.

نخستین اقدام برای تولید این بانک، برگزاری رویدادی با عنوان «**الف‌تا**» (الفبای تحول آموزش و پرورش) است که با هدف گردآوری و داوری ایده‌ها و تجارب میدانی و تجلیل از مدارس و معلمان و فعالان تربیتی پیشرو و مناطق و استان‌های برتر در مسیر تحول برگزار خواهد شد. پیوند میان مدارس «**پیش‌تاز**» تحول و «**در مسیر**» تحول از دیگر اهدافی است که در این رویداد پیگیری خواهد شد.

الف‌تا، رویدادی برای شناسایی، ارتقا، حمایت و انتشار ایده‌ها و تجارب تحول آفرین مدرسه‌ای است. در این رویداد، ایده‌ها و تجارب معلمان و مدیران مدارس و سایر فعالان عرصه تعلیم و تربیت در فاصله زمانی ۳۰ روزه در وبگاه alefta.ir گردآوری می‌شود و پس از داوری اولیه در مسیر رشد و ارتقا قرار می‌گیرد. در پایان رویداد و پس از برگزاری یک نمایشگاه تعاملی ۳ روزه، از آثار برتر تجلیل خواهد شد. علاوه بر آن، ایده‌ها و تجاربی که تأیید داوران را کسب کند از طریق یک سکو (پلتفرم) در دسترس عموم معلمان و مدیران و فعالان تعلیم و تربیت قرار خواهد گرفت.

بر این اساس به پیوست، شیوه‌نامه و پوستر رویداد یاد شده برای بهره‌برداری، تبلیغات گسترده، ارسال به مدارس و شکل‌گیری دبیرخانه استانی و منطقه‌ای ارسال می‌شود.

شایان ذکر است گزارش میزان مشارکت هر استان به صورت برخط در وبگاه رویداد قرار دارد.

حجت‌اله الماسی

مشاور وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی

شیوه‌نامه رویداد الفتا «الفبای تحول آموزش و پرورش»

مقدمه:

اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از یک سو نیازمند تحول در سیاست‌ها و قوانین و مقررات و ساختارهای ستادی و از سوی دیگر نیازمند گفت‌وگو و ترویج و آموزش در میان معلمان و مدیران مدارس است. همچنین یکی از لوازم تحول در آموزش و پرورش، هم‌افزایی میان کنش‌گران مدرسه است، به نحوی که هر تجربه‌ی یک معلم یا مدیر در یک مدرسه به تجربه‌ی معلمان و مدیران تمام مدارس کشور تبدیل شود. اگر مدرسه‌ای در گوشه‌ای از کشور فعالیتی تحول‌آفرین را تجربه می‌کند، این فعالیت می‌تواند در اختیار تمام مدارس کشور قرار بگیرد تا منبع الهام برای عموم مدیران و معلمان باشد.

رویداد «الفتا» با هدف ایجاد بانک ایده‌ها و تجارب تحول‌آفرین مدرسه‌ای طراحی شده است، به گونه‌ای که تمام مدارس کشور به این بانک دسترسی داشته باشند. نکته مهم در این زمینه، ضرورت وجود شاخص‌هایی است که بتوان تجارب تحولی مدارس را بر اساس آن ارزیابی نمود و تطبیق آن‌ها با سند تحول بنیادین را بررسی کرد. برای این منظور با انجام یک پژوهش و بررسی و مطالعه سند تحول بنیادین و مبانی آن، الگوی مفهومی مدرسه تراز سند تحول بنیادین طراحی شده است. این الگوی مفهومی اصلی‌ترین مؤلفه‌های یک مدرسه تحول‌یافته را در پنج محور اصلی (رهبری و مدیریت تربیتی مدرسه، برنامه تربیت در مدرسه، کنش‌گران مدرسه، محیط مدرسه و نتایج مورد انتظار از مدرسه) بیان نموده است و شاخص‌های هر مؤلفه را نیز ذکر کرده است.

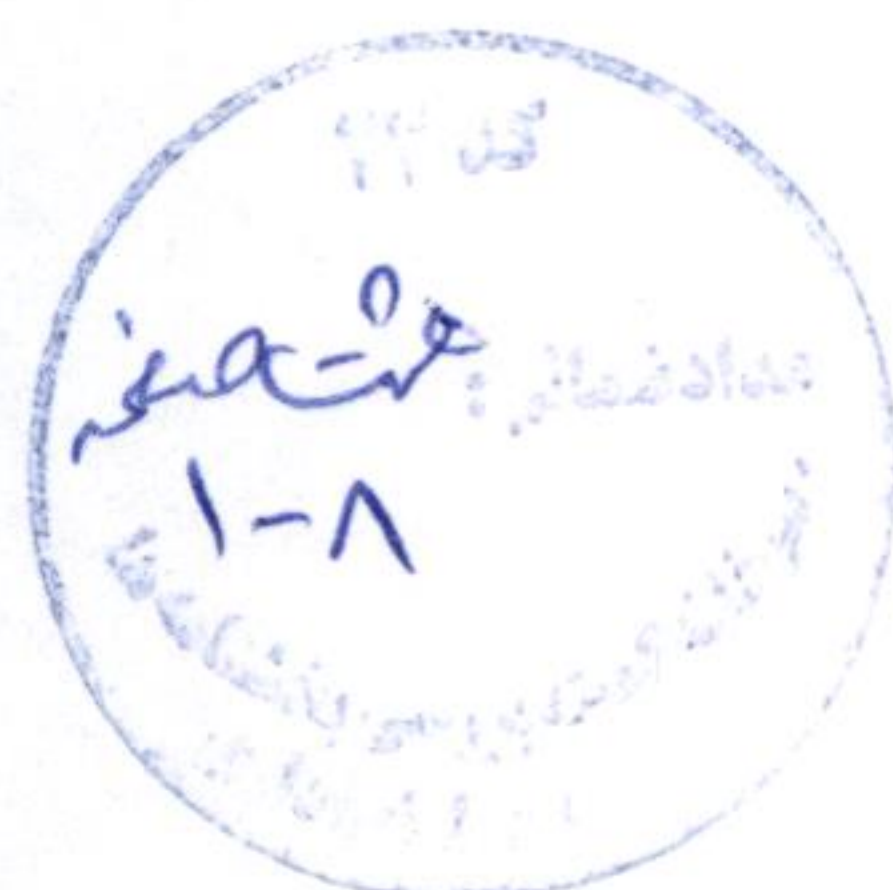
در رویداد الفتا، ایده‌ها و تجارب تحولی مدارس ذیل همان مؤلفه‌های الگوی مفهومی مدرسه تراز سند تحول گردآوری و بر اساس شاخص‌های آن ارزیابی و معلمان و مدارس پیش‌تاز تحول معرفی خواهند شد. در ادامه فرآیندهای رویداد شرح داده شده است.

شعار رویداد: الفتا؛ میدانی برای حمایت و به‌اشتراک‌گذاری ایده‌ها و تجارب تحول‌آفرین مدرسه‌ای

ستاد برگزاری:

در راستای اجرای با کیفیت رویداد و مشارکت معلمان و مدارس مقتضی است ادارات کل استانی و ادارات آموزش و پرورش شهرستان‌ها و مناطق ضمن فعال‌سازی ستاد بزرگداشت مقام معلم و اطلاع‌رسانی مفاد این رویداد به تمامی معلمان استان نسبت به اجرای موارد ذیل اقدام نمایند:

- انتشار گسترده‌ی پوستر و تیزر رویداد در کانال‌ها و گروه‌های اطلاع‌رسانی داخلی، محلی و صدا و سیما استان

- اطلاع‌رسانی رویداد و فرایندهای آن به تمامی معلمان و مدیران شاغل و بازنشسته و فعالان تربیتی استان

- تدوین و ارسال بخشنامه به تمامی مدارس دولتی و غیردولتی و اطلاع‌رسانی به تمامی معلمان
- معرفی ربات دانش‌آموزی @AleftaBot در شبکه شاد به تمامی دانش‌آموزان و خانواده‌های استان جهت ارسال خاطرات و شرکت در مسابقه
- برگزاری نشست‌های بزرگداشت مقام معلم با رویکرد انتقال تجربیات معلمان تحول‌خواه و تجلیل از چهره‌های ماندگار معلمی

تبصره) همچنین در راستای شناسایی معلمان و مدارس تحول‌آفرین و گردآوری ایده‌ها و تجارب تحولی در مدارس و تجربه‌نگاری تجارب معلمان ستاد در سطح استان و شهرستان می‌تواند با استفاده از ظرفیت و حمایت داوطلبانه و افتخاری ره‌یاران تحول، گروه‌های آموزشی، نومعلمان تحول‌خواه، دانشجویان دانشگاه فرهنگیان و ... تحقق موارد زیر را دنبال نمایند:

- انتشار گسترده و اطلاع‌رسانی عمومی رویداد به تمامی معلمان شاغل و بازنشسته و فعالان تربیتی استان

- شناسایی و دعوت چهره به چهره معلمان برجسته و تحول‌آفرین به شرکت در رویداد
- برگزاری نشست‌های تجربه‌نوردی و ایده‌پردازی در سطح مناطق و استان
- ثبت تاریخ شفاهی معلمان و فعالان تربیتی و تولید محتوا بر اساس آن
- دعوت مدارس خاص و شاخص استان برای حضور در رویداد با ارسال نامه رسمی مدیرکل محترم
- دعوت دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها، اندیشکده‌ها و فعالان آموزشی و پژوهشی با ارسال نامه رسمی مدیرکل محترم

تبصره) پس از پایان رویداد و با هماهنگی دبیرخانه رویداد در ستاد وزارت آموزش و پرورش یکی از نومعلمان فعال استان به عنوان رابط رویداد در استان انتخاب می‌شود تا با همکاری دبیرخانه دائمی رویداد مستقر در تهران، به شناسایی و تجربه‌نگاری فعالیت‌های مدارس و معلمان تحول‌آفرین در طول سال ادامه دهد.

اهداف رویداد الفتا:

- ایجاد سکو (پلتفرم): تولید بانک ایده‌ها و تجارب تحول‌آفرین مدرسه‌ای و پیوند آن به مدارس
- شناسایی و رشد: شناسایی و معرفی معلمان، مدیران و مدارس پیشتاز تحول و ارتقای عاملان در مسیر تحول
- شبکه‌سازی: هم‌افزایی و پیوند میان مدارس «پیشتاز» و «در مسیر» تحول

شیوه ارسال آثار:

مخاطبین رویداد می‌توانند با ورود به وبسایت رویداد به آدرس alefta.ir با عضویت در سایت، پروفایل خود را تکمیل نمایند. سپس ایده‌ها، تجارب، خاطرات، محصولات و روایت‌های تحول‌آفرین خود را با تکمیل فرم‌ها و ارسال یک ویدئو یا صوت ۵ دقیقه‌ای و فایل مستندات ارسال نمایند.

انتظار می‌رود در فیلم یا صوت کوتاه ارسالی، ضمن شرح کلی ایده، تجربه یا محصول، اهداف و فعالیت‌ها و الزامات و دستاوردها بیان گردد. در صورتی که اثر از مستندات اجرایی یا پژوهشی همچون عکس، فیلم، گزارش، پژوهش و ... برخوردار است، موارد فوق به صورت فشرده در بخش مستندات در قالب فایل zip یا rar ارسال گردد.

ثبت نام انفرادی یا گروهی: در صورتی که ایده یا تجربه مربوط به یک شخص است، فرد می‌تواند به صورتی فردی ثبت نام کند و محدودیتی برای تعداد ایده‌ها و تجارب ثبت شده وجود ندارد، اما در صورتی که ایده یا تجربه مربوط به یک موسسه، گروه، مدرسه و ... است، نماینده گروه پس از ثبت نام در رویداد و انتخاب ثبت‌نام گروهی در بخش پروفایل، مشخصات مجموعه خود را ثبت نماید. در این شیوه از کل مجموعه تقدیر خواهد شد.

ذکر این نکته لازم است اگر فردی تمایل داشته باشد یک ایده را در بخش فردی و ایده دیگر را در بخش گروهی ارسال نماید، باید از شماره سیم‌کارت متفاوتی برای ثبت نام استفاده کند.

تبصره) مسئولیت حقوقی و قانونی هرگونه اعتراض یا شکایت نسبت به آثار بارگزاری شده در خصوص مالکیت فکری، مادی و معنوی آثار بارگزاری شده بر عهده فرد ارسال کننده است.

مهلت ارسال آثار:

تمامی افراد می‌توانند ایده‌ها، تجارب و آثار خود را تا تاریخ ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ ارسال نمایند.

تذکر) با توجه به اینکه دبیرخانه برای ارتقای ایده‌ها و تجربیات و محصولات منتخب، فرآیندی را پیش‌بینی نموده است، توصیه می‌شود که فرم‌ها و فایل‌ها پیش از پایان سال ۱۴۰۱ ارسال گردند.

بخش‌های رویداد:

رویداد در سه بخش زیر برگزار می‌گردد که افراد می‌توانند در هر بخش ایده‌ها و تجارب و آثار خود را ارسال نمایند.

- **تک ایده‌ها و تجارب تحول‌آفرین در مدرسه:** معلمان، مدیران، فعالان تعلیم و تربیت و کارشناسان می‌توانند در این بخش تک‌ایده‌ها و تجارب خلاق خود را پیرامون بخشی از فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه شامل: خلق موقعیت‌های یاددهی - یادگیری، روش تدریس، تولید محتوا،

بازی آموزشی، اردو، کتاب راهنما و مانند آن را، در صورتی که از نوآوری و اثرگذاری در مدرسه برخوردار بوده و اهداف تربیتی را با کیفیت ویژه‌تری محقق نموده، ارسال نمایند.

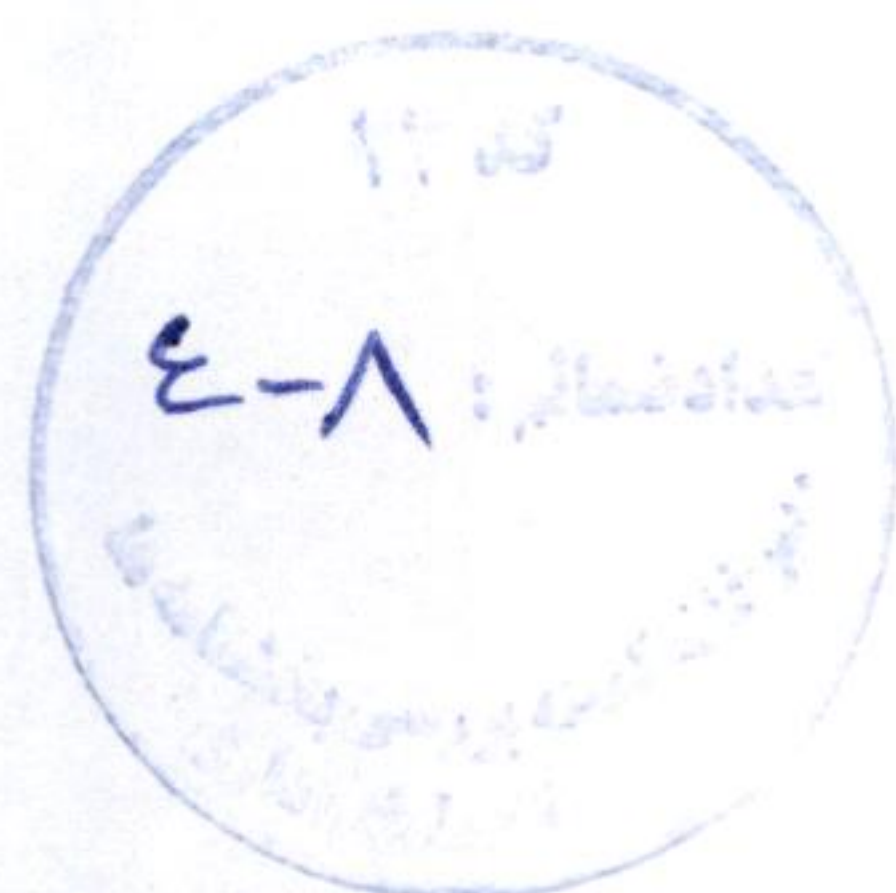
• **الگوی کلان مدرسه تحولی:** معلمان، مدیران مدارس، پژوهش‌گران و فعالان عرصه تعلیم و تربیت می‌توانند ایده‌ها و تجارب تحولی خود را که بیان‌گر الگوی کلان مدیریتی و تربیتی حاکم بر کل مدرسه است و شامل اکثریت محورهای مدیریت و رهبری تربیتی، برنامه تربیت، محیط تربیت و کنشگران مدرسه می‌شود، به صورت مختصر گزارش نمایند.

• **راهبردها و سازوکارهای تحول در نظام آموزشی:** معلمان، پژوهشگران و فعالان عرصه تعلیم و تربیت می‌توانند ایده‌ها و طرح‌های کلان خود پیرامون راهبردها، استلزمات تقنینی و سازوکارهای تحول در کل نظام آموزش و پرورش کشور را در این بخش برای استفاده در حوزه ستاد وزرات آموزش و پرورش گزارش نمایند.

انواع ایده‌ها و تجارب:

معلمان، مدیران، معاونین، فعالین تعلیم و تربیت و ... می‌توانند ایده‌ها، تجارب و محصولات خود را که در قالب‌های متنوع به خصوص موارد زیر ارسال نمایند.

- تجربه نگاری
- روایت نگاری
- محتوای آموزشی
- الگو و روش تدریس
- فرصت‌های تربیتی خلق شده
- لوح تصویری
- انیمیشن آموزشی
- فایل صوتی
- فیلم آموزشی
- کتاب
- محتوی چند رسانه‌ای (پوستر و ...)
- کتاب کار دانش‌آموز
- محتوای راهنمای معلم و مربی
- اردو
- بازی
- اسباب‌بازی و وسایل بازی و یادگیری

- نرم افزار و اپلیکیشن
- رویداد و نمایشگاه و نظیر آن
- شعر
- سرود
- تئاتر
- اقدام پژوهی
- بسته‌های تربیت و یادگیری (شامل ترکیبی از موارد فوق)
- سایر موارد

تذکر: در هنگام ثبت ایده و تجربه در بخش هشتگ‌ها نوع اثر خود را بنویسند.

محورها و زیرمحورهای رویداد:

- محور نخست: «مدیریت و رهبری تربیتی» شامل ایده‌ها، تجارب و محصولات تحولی در

موضوعات ذیل

- برنامه‌محوری در اداره مدرسه
- اداره شورایی مدرسه مبتنی بر خرد جمعی
- نظارت بر منابع مختلف مدرسه
- شایسته‌گزینی و توسعه شایستگی‌های کارکنان
- شفافیت و تنوع‌بخشی به منابع مالی
- مدیریت دانش و تجربه
- تصمیم‌گیری مبتنی بر دانش و پژوهش
- مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی
- تصمیم‌سازی برای نظام آموزشی کشور
- همه‌جانبه‌نگری و یکپارچگی
- پایشگری مداوم محیطی و محاطی مدرسه
- سایر

- محور دوم: «برنامه تربیت (آموزشی و پرورشی)» شامل ایده‌ها، تجارب و محصولات تحولی

در موضوعات ذیل

- متنوع‌سازی فرصت‌های تربیتی تعالی‌بخش
- تربیت تمام‌ساحتی متوازن و هویت‌ساز
- طراحی برنامه‌ها بر اساس هویت دوره‌های تحصیلی

- پیوند برنامه‌ها با تجارب واقعی زندگی
- متناسب‌سازی تجربیات آموزشی و پرورشی با شرایط رشد
- انعطاف‌پذیری برنامه‌ای و توجه به تفاوت‌های فردی از جمله تفاوت در استعدادها
- تربیت اعتقادی، اخلاقی و عبادی
- تربیت علمی - فناورانه
- تربیت اجتماعی - سیاسی
- تربیت هنری - زیبایی‌شناسانه
- تربیت اقتصادی - حرفه‌ای
- تربیت زیستی - بدنی
- تربیت جنسی
- استعدادیابی
- خردپروری
- تربیت بعد عاطفی
- تربیت اراده
- آموزش مبتنی بر تفکر و پژوهش
- یادگیری مشارکتی
- بهره‌مندی هوشمندانه از فناوری‌های نوین
- بسترسازی کسب و ارتقای شایستگی‌های پایه و مهارت‌های زندگی
- سایر

● محور سوم: «کنشگران مدرسه» شامل ایده‌ها و تجارب و محصولات تحولی در موضوعات ذیل

- مشارکت فعال خانواده در تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- مشارکت فعال خانواده در اجرای فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- مشارکت فعال خانواده در نظارت بر فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- آموزش خانواده و هم‌آوایی جریان تربیت در خانواده با جریان تربیت در مدرسه
- فعالیت‌های خیرخواهانه مشارکتی از سوی جامعه محلی و سایر عوامل محیطی
- مشارکت جامعه محلی و سایر عوامل محیطی در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در مدرسه
- مشارکت جامعه محلی و سایر عوامل محیطی در تدارک فرصت‌ها و فضاهای تربیتی برای مدرسه
- مشارکت فعال معلمان و مربیان مدرسه در تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه

- مشارکت فعال معلمان و مربیان مدرسه در اجرای فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- مشارکت فعال معلمان و مربیان مدرسه در نظارت بر فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- ایفای نقش الگویی معلمان و مربیان و مدیران مدارس
- برقراری رابطه تعاملی معلمان با دانش‌آموزان
- مشارکت فعال مربیان (دانش‌آموزان) مدرسه در تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- مشارکت فعال مربیان (دانش‌آموزان) مدرسه در اجرای فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- مشارکت فعال مربیان (دانش‌آموزان) مدرسه در نظارت بر فعالیت‌های مدیریتی، آموزشی و پرورشی مدرسه
- نقش‌آفرینی دانش‌آموزان در پیشرفت محله
- سایر

• محور چهارم: «محیط تربیت» شامل ایده‌ها، تجارب و محصولات تحولی در موضوعات ذیل

الف) فضای کالبدی مدرسه

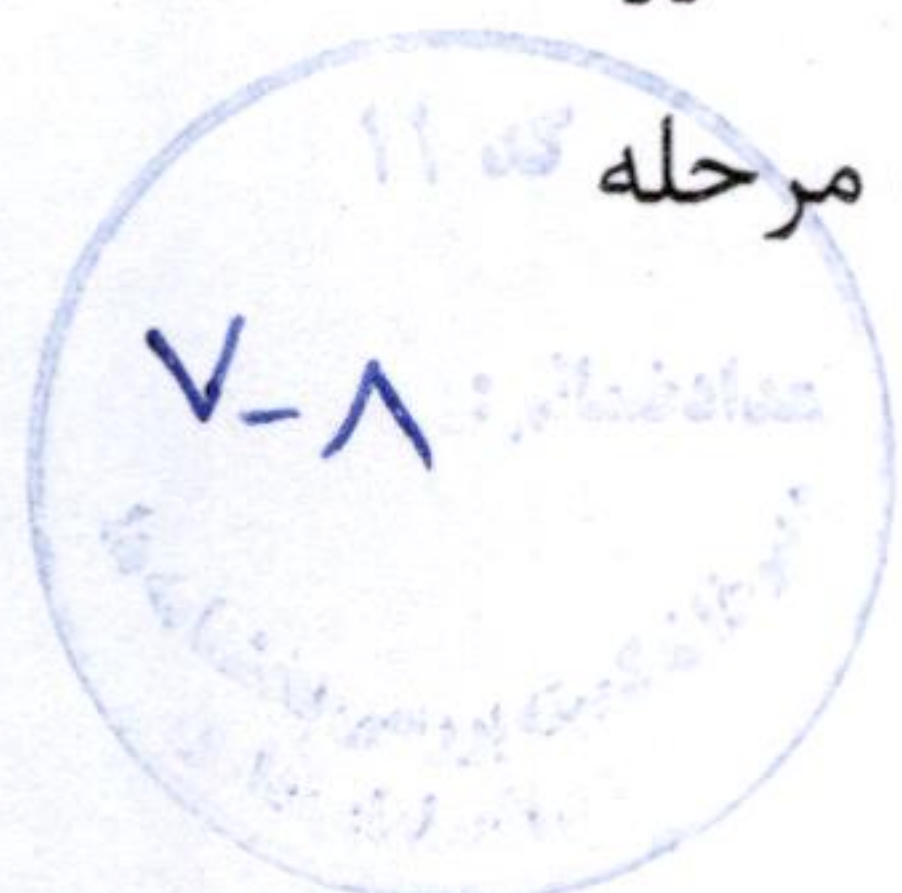
- شاداب‌سازی فضای مدرسه
- ایمن‌سازی محیط
- هویت‌بخشی محیط

ب) جو و فرهنگ حاکم بر مدرسه:

- پالایش محیط از موانع تربیت با دو رویکرد سلبی و ایجابی
- حاکم شدن فضای معنوی، اخلاقی، احسان و عدالت بر مدرسه
- جاری‌سازی فرهنگ اسلامی - ایرانی
- حفظ و ارتقای کرامت مربی و مربی
- جو حمایتی از پژوهش، خلاقیت و نوآوری
- سایر

داوری:

آثار پس از ارسال و دریافت در دبیرخانه رویداد به صورت خودکار برای ۲ داور، متناسب با بخش، محور، زیرمحور و نوع اثر ارسال و پس از ارزیابی در خصوص «کیفیت اثر، نوآوری، اثربخشی و اصالت آن» به مرحله

دوم ارزیابی برای تطبیق با الگوی مفهومی مدرسه تراز سند تحول بنیادین راه می‌یابد. پس از طی این مرحله از افراد یا گروه‌های برگزیده دعوت می‌شود در نمایشگاهی، که در اردیبهشت ماه برگزار می‌گردد، شرکت نمایند. در این رویداد پس از داوری حضوری و اخذ نظر مخاطبان، برترین‌ها در مراسم اختتامیه معرفی خواهند شد.

جوایز و حمایت‌ها:

- معرفی معلمان، مدارس، مناطق و استان‌های پیشتاز تحول
- اعطای جوایز نقدی و غیر نقدی
- حمایت و پشتیبانی از اجرایی‌سازی ایده‌ها و توسعه تجارب در مدارس
- معرفی الگوها و تجارب به مدارس کشور در قالب یک سکو (پلتفرم) یا بانک ایده‌ها و تجارب
- اعطای نشان الگوی مدرسه پیشتاز به الگوهای برتر
- تولید مستند تلویزیونی از تجارب برتر
- شرکت در برنامه تلویزیونی ایده‌ها و تجارب تحول‌آفرین مدرسه‌ای
- کمک هزینه مالی به مدارس و مناطق آموزشی برتر

پوش خانواده و دانش آموز:

در راستای مشارکت خانواده‌ها و دانش‌آموزان در رویداد و شناسایی معلمان تحول‌خواه گمنام کشور، در اپلیکیشن شاد (صفحه رویداد الفتا) ربات ویژه‌ای به آدرس @AleftaBot طراحی شده است که دانش‌آموزان نیز می‌توانند خاطراتی که از معلمان برتر خود دارند را در این ربات ارسال نمایند. خانواده‌ها نیز می‌توانند در این زمینه به فرزندان خود کمک نمایند. همچنین جوایز ویژه‌ای نیز در این بخش برای دانش‌آموزان و معلمان معرفی شده پیش‌بینی شده است.

شرکت‌کنندگان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر و طرح سؤالات احتمالی به وبسایت رویداد به آدرس <https://alefta.ir> مراجعه نمایند.

